

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»
Факультет обліку і податкового менеджменту
Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з науково-педагогічної
роботи

А.М. Колот

“30” вересня 2020 р.

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з вивчення навчальної дисципліни
«Системи і моделі бухгалтерського обліку»

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
освітня програма
тип дисципліни

перший (бакалаврський)
07 «Управління та адміністрування»
071 «Облік і оподаткування»
«Облік і аудит»
вибіркова

ПОГОДЖЕНО:

Завідувач кафедри Шигун М.М.

Начальник навчально-
методичного відділу

 Котенок Д.М.

Київ-2020

Розробники:

Шигун Марія Михайлівна, д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування

Форма навчання —	денна, заочна, дистанційна
Семестр —	4, 6, 4
Кількість кредитів ECTS —	4
Форма підсумкового контролю —	залік
Мова викладання	українська

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.....	5
Тема 1. Система бухгалтерського обліку та її елементи.....	5
Тема 2. Зародження, еволюція та становлення сучасної системи бухгалтерського обліку.....	5
Тема 3. Формування систем бухгалтерського обліку в Античному світі та країнах Європи у ранньому Середньовіччі.....	5
Тема 4. Вплив наукових бухгалтерських шкіл на розвиток системи бухгалтерського обліку у XIX-XX ст.....	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.....	6
Тема 5. Моделі національних систем бухгалтерського обліку: типи і критерії порівняння.....	6
Тема 6. Міжнародна парадигма бухгалтерського обліку в контексті МСФЗ.....	6
Тема 7. Регулятивні аспекти розвитку моделей бухгалтерського обліку на рівні країни...	6
Тема 8. Модель національної системи бухгалтерського обліку в Україні та її трансформація.....	6
2. ПОТОЧНА НАВЧАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	7
2.1. Карта навчальної роботи студента.....	7
2.2. Критерії оцінювання поточних результатів вивчення дисципліни.....	8
3. ПОТОЧНА НАВЧАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	9
3.1. Карта навчальної роботи студента.....	9
3.2. Критерії оцінювання поточних результатів вивчення дисципліни.....	10
4. ПОТОЧНА НАВЧАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	11
4.1. Карта навчальної роботи студента.....	11
4.2. Критерії оцінювання поточних результатів вивчення дисципліни.....	13
5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	13
5.1. Вимоги до виконання індивідуальних завдань для самостійної роботи.....	13
5.2. Критерії оцінювання результатів виконання індивідуальних завдань для самостійної роботи.....	18
6. РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА.....	19
6.1. Основна література	19
6.2. Додаткова література	19

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Системи і модулі бухгалтерського обліку» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Анотація навчальної дисципліни:

Системи і моделі бухгалтерського обліку (Systems and models of accounting) – це теоретико-практичні та історичні засади розвитку системи бухгалтерського обліку та її моделювання в контексті наукових позицій бухгалтерських шкіл в Україні та світі.

Знання систем і моделей бухгалтерського обліку забезпечує формування у майбутніх фахівців професійного підходу до створення мікрооблікових систем з урахуванням макроекономічних впливів. Вивчення специфіки моделювання облікової системи забезпечує розуміння закономірностей його розвитку, передумов формування основоположних облікових концепцій, теорій та процедур.

Міждисциплінарні зв'язки – навчальна дисципліна «Системи і моделі бухгалтерського обліку» інтегрує велику кількість базових понять та прийомів навчальних дисциплін циклу загальної та професійної підготовки бакалаврського рівня, зокрема таких як «Вступ до спеціальності», «Бухгалтерський облік (загальна теорія)», «Основи наукових досліджень» та інших.

Мета вивчення дисципліни – формування у студента компетенцій з питань розвитку системи та моделей бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях.

Завдання дисципліни - набуття студентами розуміння передумов виникнення бухгалтерського обліку як науки і як практичної діяльності; дослідження процесу формування облікових теорій та концепцій; отримання навичок оцінки нових ідей в світлі розвитку бухгалтерського обліку; набуття вміння виявлення ключових ознак національних систем бухгалтерського обліку та здійснення їх порівняльного аналізу; формування сталих навичок побудови нових моделей бухгалтерського обліку та їх видозміни; освоєння техніки наукового передбачення в галузі наукового розвитку бухгалтерського обліку.

Предмет дисципліни: теоретико-практичні та історичні засади розвитку системи бухгалтерського обліку та її моделювання в контексті наукових позицій бухгалтерських шкіл в Україні та світі.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання:

комплексної системи знань про теоретико-практичні та історичні засади розвитку системи бухгалтерського обліку та її моделювання; техніки наукового передбачення в галузі наукового розвитку бухгалтерського обліку.

2. Уміння:

формулювати методологічні підходи до розвитку системи бухгалтерського обліку; здійснювати порівняльний аналіз національних систем бухгалтерського обліку за ключовими ознаками, періодизацію розвитку окремих облікових методів, прийомів, категорій; формувати базові моделі системи бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях; характеризувати основні особливості французької, італійської, німецької, англо-американської шкіл бухгалтерського обліку.

3. Комунікація:

здатність працювати в міжнародному середовищі для визначення національної специфіки розвитку облікових систем; презентувати результати наукових досліджень, вести дискусії з прикладних питань управління економічною системою; ефективно формувати комунікаційну стратегію при формуванні моделей бухгалтерського обліку; користуватися

нормативно-правовим актами і науковою літературою з дослідницької проблематики; зрозуміле донесення власних наукових висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців.

4. Автономність та відповідальність:

здатність самостійного використання на практиці існуючих підходів до виконання облікових процедур до ведення обліку, що пропонуються різними науковими школами, здатність до критики ідей діючих наукових шкіл з випрацюванням якісно нових підходів до вирішення облікових проблем; здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності; відповідальність за розвиток професійного знання і практики дослідницької роботи, за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕМА 1. СИСТЕМА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЇЇ ЕЛЕМЕНТИ

Поняття системи бухгалтерського обліку. Наукові підходи до визначення системи бухгалтерського обліку. Класифікація систем бухгалтерського обліку. Макро- та мікросистеми бухгалтерського обліку.

Елементи системи бухгалтерського обліку. Теоретичні, методологічні та організаційні елементи системи бухгалтерського обліку.

ТЕМА 2. ЗАРОДЖЕННЯ, ЕВОЛЮЦІЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.

Історія бухгалтерського обліку як наука, що вивчає події, які вплинули на виникнення, становлення та розвиток обліку. Ці події систематизовано та викладено в хронологічному та географічному розрізах. Еволюція бухгалтерської думки. Методологія бухгалтерського обліку.

Основні етапи розвитку обліку. Факти господарського життя - це центральне поняття бухгалтерського обліку. Значення бухгалтерського обліку для господарства. Знання історії обліку – передумова передбачення його подальшого розвитку.

Перші підрахунки. Час та причини виникнення обліку. Вплив господарського обліку на розвиток цивілізації. Початок обліку у країнах Стародавнього Сходу (Єгипет, Вавилон, Індія, Китай). Облік Древньої Греції та Древнього Риму. Господарський облік Раннього Середньовіччя.

ТЕМА 3. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В АНТИЧНОМУ СВІТІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПИ У РАНЬОМУ СЕРЕДНЬОВІЧчі.

Передумови та обставини виникнення подвійного запису. Етапи розвитку подвійної бухгалтерії. Літературні джерела, що описують ведення бухгалтерського обліку. Італія – батьківщина подвійного запису. Робота Луки Пачолі та її роль у розвитку бухгалтерського обліку. Поширення подвійної бухгалтерії в Європі (Іспанія, Германія, Англія, Голландія, Франція.). Умови розвитку форм рахівництва, як фактора вдосконалення та підвищення ролі бухгалтерського обліку в житті суспільства.

ТЕМА 4. ВПЛИВ НАУКОВИХ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ШКІЛ НА РОЗВИТОК СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У XIX-XX СТ.

Становлення бухгалтерського обліку як самостійної галузі економічних знань. Зародження основних шкіл. Внесок італійської школи у розвиток юридичної та економічної концепцій; французької – у систему документації, ведення обліку на макрорівні; німецької – у

створення карткових форм обліку, вдосконалення балансу та уніфікацію плану рахунків; англо-американської – у поділ обліку на управлінський та фінансовий, стандартизацію обліку. Провідні вчені та їх внесок у розвиток бухгалтерської науки.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2

ТЕМА 5. МОДЕЛІ НАЦІОНАЛЬНИХ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ТИПИ І КРИТЕРІЇ ПОРІВНЯННЯ.

Поняття моделі національної системи бухгалтерського обліку. Класифікаційний поділ моделей бухгалтерського обліку на рівні країни. Континентальна, англо-американська, південноамериканська, ісламська, перехідна, змішана моделі національних систем бухгалтерського обліку.

ТЕМА 6. МІЖНАЦІОНАЛЬНА ПАРАДИГМА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В КОНТЕКСТІ МСФЗ.

Міжнародні стандарти фінансової звітності як інтернаціональна модель регулювання системи бухгалтерського обліку. Бухгалтерські стандарти і компоненти облікової методології. Базові положення МСФЗ: проблеми ідентифікації

ТЕМА 7. РЕГУЛЯТИВНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МОДЕЛЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА РІВНІ КРАЇНИ.

Регулятивні складові в науковій методології. Глобалізація з позиції її історичного та соціального значення. Гармонізація як спосіб упорядкування відносин в умовах глобалізації. Регулювання як спосіб підпорядкування розвитку явищ і процесів в системі управління.

Регламентация як процес встановлення правил здійснення діяльності через визначення меж її виконання. Стандартизація як інструмент регламентації і регулювання. Місце облікової стандартизації в системі регулятивних складових економіки.

Уніфікація як спосіб стандартизації. Основні методи уніфікації, що застосовуються в бухгалтерському обліку.

ТЕМА 8. МОДЕЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ТРАНСФОРМАЦІЯ.

Облік на території України у праісторичні часи (від палеоліту до княжої доби). Господарський облік України у період княжої та литовсько-польської доби. Становлення бухгалтерського обліку у XVI-XVIII ст. Вплив інших країн на розвиток вітчизняного бухгалтерського обліку.

2. ПОТОЧНА НАВЧАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

2.1. КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА з дисципліни (вибіркової) «Системи і моделі бухгалтерського обліку» для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньої програми «Облік і аудит»

Денна форма навчання

Номер заняття	Тема заняття	Види навчальних занять (семінарське, практичне, лабораторне заняття), форми їх проведення	Максимальна кількість балів
За систематичність і активність роботи на семінарських (практичних), лабораторних заняттях			
Змістовий модуль №1			
1	Тема 1. Система бухгалтерського обліку та її елементи.	Семінар-розгорнута бесіда	4
2	Тема 2. Зародження, еволюція та становлення сучасної системи бухгалтерського обліку.	Семінар-розгорнута бесіда	4
3	Тема 3. Формування систем бухгалтерського обліку в Античному світі та країнах Європи у ранньому Середньовіччі.	Семінар-розгорнута бесіда	4
4	Тема 3. Формування систем бухгалтерського обліку в Античному світі та країнах Європи у ранньому Середньовіччі.	Семінар-дискусія	4
5	Тема 4. Вплив наукових бухгалтерських шкіл на розвиток системи бухгалтерського обліку у XIX-XX ст.	Семінар-дискусія	4
6	Тема 4. Вплив наукових бухгалтерських шкіл на розвиток системи бухгалтерського обліку у XIX-XX ст.	Дискусія з елементами аналізу	4
7	Тема 4. Вплив наукових бухгалтерських шкіл на розвиток системи бухгалтерського обліку у XIX-XX ст.	Дискусія з елементами аналізу	4
Змістовий модуль №2			
8	Тема 5. Моделі національних систем бухгалтерського обліку: типи і критерії порівняння.	Робота в малих творчих групах	4
9	Тема 5. Моделі національних систем бухгалтерського обліку: типи і критерії порівняння.	Робота в малих творчих групах	4
10	Тема 5. Моделі національних систем бухгалтерського обліку: типи і критерії порівняння.	Семінар-розгорнута бесіда	4
11	Тема 6. Міжнаціональна парадигма бухгалтерського обліку в контексті МСФЗ.	Дискусія з елементами аналізу	5

12	Тема 7. Регулятивні аспекти розвитку моделей бухгалтерського обліку на рівні країни.	Дискусія з елементами аналізу	5
13	Тема 8. Модель національної системи бухгалтерського обліку в Україні та її трансформація.	Семінар-конференція	5
14	Виконання контрольної (модульної) роботи	Проведення контрольної (модульної) роботи	-
15	Тема 8. Модель національної системи бухгалтерського обліку в Україні та її трансформація.	Семінар-конференція	5
Усього балів за роботу на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях:			60
За виконання контрольних модульних завдань			
Контрольна (модульна) робота (заняття № 14)		Написання контрольної модульної роботи	20
Усього балів за виконання контрольних модульних робіт:			20
За виконання індивідуальних завдань для самостійної роботи			
Види індивідуальних завдань для самостійної роботи*			
1. Виконання і захист розрахункових робіт.			10
2. Підготовка рефератів, есе з аналізом публікацій.			10
3. Переклад іншомовних текстів (для цілей науково-дослідної роботи).			10
4. Виконання завдань з поглибленого вивчення дисципліни.			10
5. Робота на навчальних платформах у відкритих онлайнових курсах.			10
Усього балів за виконання індивідуальних завдань для самостійної роботи:			20
Науково-дослідна робота студентів**			10
РАЗОМ БАЛІВ:			100

* Студент може обрати види завдань самостійної роботи, загальна сума балів за які не перевищує 20 балів.

** За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі, можуть присуджуватися додаткові (заохочувальні) 0-10 балів, але в межах 100 балів поточного контролю.

2.2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінювання рівня знань студентів здійснюється за результатами поточного контролю. **Завдання поточного контролю оцінюється в діапазоні від 0 до 100 балів включно.**

Всі об'єкти поточного контролю знань студентів з дисципліни поділяються на обов'язкові та вибіркові. До обов'язкових належать завдання, які всі студенти повинні виконати обов'язково під час опанування дисципліни. До вибірових належать альтернативні завдання, серед яких кожен студент може вибрати завдання на власний розсуд з тим, щоб набрати необхідну кількість балів.

Обов'язкові об'єкти поточного контролю знань:

- усні відповіді на аудиторних заняттях (оцінюється від 0 до 20 балів);
- знання, вміння та навички, продемонстровані на аудиторних заняттях під час виконання завдань, участі в проведенні міні-тренінгів (0-20 балів);
- тест-контроль (0-20 балів);

Усне опитування на аудиторних заняттях, активна участь в обговоренні питань теми в ході усного опитування до чотирьох відповідей протягом семестру оцінюється в діапазоні від 0 до 20 балів (за весь семестр).

Окремі оцінки підлягають знання, вміння та навички, продемонстровані студентами на аудиторних заняттях під час виконання завдань, або участі в проведенні міні-тренінгів (0-20 балів).

Відповіді на питання тест-контролю за матеріалами лекції та тем, що даються на поглиблене вивчення на протязі семестру оцінюються в діапазоні від 0 до 20 балів за весь семестр (0-2 бали за один тест).

Шкала оцінювання видів робіт поточного контролю знань студентів

Можлива максимальна оцінка за певну форму роботи (завдання), балів	Рівень виконання			
	Відмінний	Добрий	Задовільний	Незадовільний
2	2	1	0	-
3	3	2	1	0
4	4	3	2	0
5	5	4	3	0

Виконання контрольної (модульної) роботи оцінюється в діапазоні 0-20 балів.

Таким чином, оцінка всіх обов'язкових завдань становить 60 балів.

3. ПОТОЧНА НАВЧАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

3.1. КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА з дисципліни (вибіркової) «Системи і моделі бухгалтерського обліку» для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітня програма «Облік і аудит»

Заочна форма навчання

Номер заняття	Тема заняття	Види навчальних занять (семінарське, практичне, лабораторне заняття), форми їх проведення	Максимальна Кіль-ть балів
За систематичність і активність роботи на семінарських (практичних), лабораторних заняттях			
Змістовий модуль			
1	Тема 1. Система бухгалтерського обліку та її елементи. Тема 2. Зародження, еволюція та становлення сучасної системи бухгалтерського обліку	Установча міні-лекція (конспект)	1
		Міні-семінар – розгорнута бесіда	2
		Тестовий контроль знань	2
2	Тема 3. Формування систем бухгалтерського обліку в Античному світі та країнах Європи у ранньому Середньовіччі	Міні-лекція (конспект)	1
		Міні-семінар – дискусія, дискусія з елементами аналізу	2
		Тестовий контроль знань або виконання практичних завдань	2
3	Тема 4. Вплив наукових бухгалтерських шкіл на розвиток системи бухгалтерського обліку у XIX-XX ст. Італійська та французька бухгалтерські наукові школи Німецька, англійська та англо-американська школи бухгалтерського обліку.	Міні-лекція (конспект)	1
		Міні-семінар – дискусія з елементами аналізу	2
		Тестовий контроль знань або виконання практичних завдань	3
4	Тема 5. Моделі національних систем	Міні-лекція (конспект)	1

	бухгалтерського обліку: типи і критерії порівняння.	Міні-семінар – робота в малих творчих групах	2
		Тестовий контроль знань або виконання практичних завдань	3
5	Тема 5. Моделі національних систем бухгалтерського обліку: типи і критерії порівняння.	Міні-лекція (конспект)	1
		Міні-семінар – робота в малих творчих групах	2
		Тестовий контроль знань або виконання практичних завдань	3
6	Тема 6. Міжнаціональна парадигма бухгалтерського обліку в контексті МСФЗ. Тема 7. Регулятивні аспекти розвитку моделей бухгалтерського обліку на рівні країни.	Міні-лекція (конспект)	1
		Міні-семінар – дискусія з елементами аналізу	2
		Тестовий контроль знань або виконання практичних завдань	3
7	Тема 8. Модель національної системи бухгалтерського обліку в Україні та її трансформація.	Міні-лекція (конспект)	1
		Міні-семінар – конференція	2
		Тестовий контроль знань або виконання практичних завдань	3
		Контрольна (модульна робота	-
Усього балів за роботу на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях:			40
За виконання контрольних модульних завдань			
Контрольна (модульна) робота (Заняття № 8)		Написання контрольної модульної роботи	10
Усього балів за виконання контрольних модульних робіт:			50
За виконання індивідуальних завдань для самостійної роботи			
Види індивідуальних завдань для самостійної роботи			
Виконання і захист завдань самостійної роботи		Захист і обговорення результатів за графіком «Дня заочника»	20
Завдання самостійної роботи за дистанційним курсом		Викладачем в онлайн-режимі	20
За виконання і захист вибірових завдань для самостійної роботи (за вибором 1-го завдання)			
1. Виконання і захист розрахункових робіт. 2. Підготовка рефератів, есе з аналізом публікацій. 3. Переклад іншомовних текстів (для цілей науково-дослідної роботи). 4. Виконання завдань з поглибленого вивчення дисципліни. 5. Робота на навчальних платформах у відкритих онлайн-курсах.		Захист і обговорення результатів за графіком «Дня заочника»	10
Усього балів за виконання індивідуальних завдань для самостійної роботи:			50
Науково-дослідна робота студентів*			10
РАЗОМ БАЛІВ:			100

* Студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі, можуть присуджуватися додаткові (заохочувальні) бали в діапазоні від 0 до 10 балів за кожне належним чином виконане завдання. При цьому їх кількість не повинна перевищувати 10 балів за семестр.

3.2. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.

Об'єкти контролю знань студентів заочної форми навчання з даної дисципліни поділяються на обов'язкові та вибіркові. До обов'язкових належать завдання, які всі студенти повинні виконати обов'язково під час опанування дисципліни. До вибірових належать альтернативні завдання, серед яких кожен студент може вибрати завдання на власний розсуд з тим, щоб набрати необхідну кількість балів поточного контролю.

Сесійний період.

Обов'язковими об'єктами поточного контролю знань студентів заочної форми є:

- знання, вміння та навички, продемонстровані на контактних заняттях під час виконання завдань, участі в проведенні міні-тренінгів (0-20 балів);
- усні відповіді на контактних заняттях (оцінюється від 0 до 20 балів);
- виконання контрольної (модульної) роботи – 10 балів.
- виконання і захист завдань самостійної роботи (обов'язкових та вибіркового) (0-50 балів);

Обов'язкові об'єкти поточного контролю у сесійний період оцінюються у **50** балів, завдання, виконані у міжсесійний період оцінюються у **50** балів.

Виконання контрольної (модульної) роботи відбувається на останньому контактному занятті та оцінюється в діапазоні 0-10 балів. Її виконання передбачає визначення комплексних знань з усього матеріалу дисципліни.

4. ПОТОЧНА НАВЧАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

4.1. КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

**з дисципліни (вибіркової) «Системи і моделі бухгалтерського обліку»
для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньої програми «Облік і аудит»**

Дистанційна форма навчання

Номер заняття	Тема заняття	Види навчальних занять (семінарське, практичне, лабораторне заняття), форми їх проведення	Максимальна кількість балів
За систематичність і активність роботи на семінарських (практичних), лабораторних заняттях			
Змістовий модуль			
1	Тема 1. Система бухгалтерського обліку та її елементи.	Установча міні-лекція (конспект)	2
		Виконання практичних завдань у дистанційному режимі	3
2	Тема 2. Зародження, еволюція та становлення сучасної системи бухгалтерського обліку	Міні-лекція (конспект)	2
		Виконання практичних завдань у дистанційному режимі	3
3	Тема 2. Зародження, еволюція та становлення сучасної системи бухгалтерського обліку	Міні-лекція (конспект)	2
		Виконання практичних завдань у дистанційному режимі	3
4	Тема 3. Формування систем бухгалтерського обліку в Античному світі та країнах Європи у ранньому Середньовіччі	Міні-лекція (конспект)	2
		Виконання практичних завдань у дистанційному режимі	3
5	Тема 3. Формування систем бухгалтерського обліку в Античному світі та країнах Європи у ранньому Середньовіччі	Міні-лекція (конспект)	2
		Виконання практичних завдань у дистанційному режимі	3
6	Тема 4. Вплив наукових бухгалтерських шкіл на розвиток системи бухгалтерського обліку у XIX-	Міні-лекція (конспект)	2
		Виконання практичних завдань у дистанційному режимі	3

	XX ст. Італійська та французька бухгалтерські наукові школи		
7	Тема 4. Вплив наукових бухгалтерських шкіл на розвиток системи бухгалтерського обліку у XIX-XX ст. Німецька, англійська та англо-американська школи бухгалтерського обліку.	Міні-лекція (конспект)	2
		Виконання практичних завдань у дистанційному режимі	3
8	Тема 5. Моделі національних систем бухгалтерського обліку: типи і критерії порівняння. Англо-американська модель системи бухгалтерського обліку Континентальна модель системи бухгалтерського обліку	Міні-лекція (конспект)	2
		Виконання практичних завдань у дистанційному режимі	3
9	Тема 5. Моделі національних систем бухгалтерського обліку: типи і критерії порівняння. Перехідна модель системи бухгалтерського обліку Змішана модель системи бухгалтерського обліку	Міні-лекція (конспект)	2
		Виконання практичних завдань у дистанційному режимі	3
10	Тема 6. Міжнаціональна парадигма бухгалтерського обліку в контексті МСФЗ.	Міні-лекція (конспект)	2
		Виконання практичних завдань у дистанційному режимі	3
11	Тема 6. Міжнаціональна парадигма бухгалтерського обліку в контексті МСФЗ.	Міні-лекція (конспект)	2
		Виконання практичних завдань у дистанційному режимі	3
12	Тема 7. Регулятивні аспекти розвитку моделей бухгалтерського обліку на рівні країни.	Міні-лекція (конспект)	2
		Виконання практичних завдань у дистанційному режимі	3
13	Тема 8. Модель національної системи бухгалтерського обліку в Україні та її трансформація.	Міні-лекція (конспект)	2
		Виконання практичних завдань у дистанційному режимі	3
14	Тема 8. Модель національної системи бухгалтерського обліку в Україні та її трансформація.	Міні-лекція (конспект)	2
		Виконання практичних завдань у дистанційному режимі	3
Усього балів за роботу на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях:			70
За виконання контрольних модульних завдань			
15	Контрольна робота № 1	Написання контрольної модульної роботи	15
16	Контрольна робота № 2	Написання контрольної модульної роботи	15
Усього балів за виконання контрольних модульних робіт:			30
За виконання індивідуальних завдань для самостійної роботи			
Види індивідуальних завдань для самостійної роботи			
1. Виконання і захист розрахункових робіт. 2. Підготовка рефератів, есе з аналізом		Захист і обговорення результатів за графіком дистанційного	10

публікацій. 3. Переклад іншомовних текстів (для цілей науково-дослідної роботи). 4. Виконання завдань з поглибленого вивчення дисципліни. 5. Робота на навчальних платформах у відкритих онлайн-курсах.	навчання	
Усього балів за виконання індивідуальних завдань для самостійної роботи:		10
Науково-дослідна робота студентів*		10
РАЗОМ БАЛІВ:		100

* Студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі, можуть присуджуватися додаткові (заохочувальні) бали в діапазоні від 0 до 10 балів за кожне належним чином виконане завдання. При цьому їх кількість не повинна перевищувати 10 балів за семестр.

4.2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.

Обов'язковими об'єктами поточного контролю для дистанційної форми навчання є:

- відповіді під час занять в дистанційному режимі (на форумах, у чатах, у Skype тощо) (0-70 балів);
- результати виконання і захисту завдань самостійної роботи студента (0-10 балів);
- результати виконання і захисту інших видів робіт, що включають науково-дослідну діяльність студента (0-10 балів).

Для одержання необхідної кількості балів студент виконує індивідуальне завдання самостійної роботи (з вибором), яке оцінюється в 10 балів.

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

5.1. Вимоги до виконання індивідуальних завдань для самостійної роботи

Завдання самостійної роботи студентів (СРС) поділяються на обов'язкові та вибіркові.

Обов'язкова СРС складається із таких видів:

а) підготовка до поточних аудиторних-лекційних, практичних, семінарських контактних занять та виступів на них.

б) виконання комплексу завдань самостійної роботи:

- опрацювання теоретичних основ, прослуханого лекційного матеріалу за програмою;
- підготовка матеріалів до практичних занять за графіком;
- виконання завдань самостійної роботи;
- завершення виконання навчальних завдань, розпочатих на практичних (семінарських)

або контактних заняттях в аудиторії, письмово оформити їх відповідно до методичних вказівок і подати на перевірку викладачеві не пізніше за термінами вказаними за графіком або за індивідуальним графіком, погодженим з викладачем.

- систематизація вивченого матеріалу курсу перед контрольними (модульними) роботами.

в) підготовка до контрольних (модульних) робіт.

Вибіркова СРС складається із таких видів:

1. Виконання і захист розрахункових робіт.
2. Підготовка рефератів, есе з аналізом публікацій.
3. Переклад іншомовних текстів (для цілей науково-дослідної роботи).
4. Виконання завдань з поглибленого вивчення дисципліни.
5. Робота на навчальних платформах у відкритих онлайн-курсах.

Із вибірових студент обирає завдання на власний розсуд. Завдання самостійної роботи за вибором, оцінюються в діапазоні від 0 до 10 балів за кожне.

Загальні методичні вказівки:

1. Самостійна робота студентів усіх форм навчання базується на тематичному курсі за всіма темами.

2. Підготовка до поточних аудиторних-лекційних, практичних, семінарських або контактних занять проводиться на основі змісту дисципліни (п.3), плану лекцій (п.4) та плану практичних занять (п.5).

3. Завершення виконання початих на практичних або контактних заняттях завдань потрібно виконати за графіком.

Науково-дослідна діяльність студентів

За власним бажанням студенти можуть брати участь у науково-дослідній діяльності.

Науково-дослідна діяльність студентів – участь студентів у роботі наукових конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені робочою навчальною програмою з відповідної дисципліни.

Студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі, можуть присуджуватися додаткові (заохочувальні) бали в діапазоні від 0 до 10 балів за кожне належним чином виконане завдання. При цьому їх кількість не повинна перевищувати 10 балів за семестр.

Графік

презентації і захисту виконаних завдань самостійної роботи

Завдання	Дата проведення
1. Підготовка та написання рефератів	На протязі семестру
2. Підготовка доповідей	На протязі семестру
3. Опрацювання тем, що даються на поглиблене вивчення:	
3.1. Наукові підходи до визначення структури системи бухгалтерського обліку	На протязі семестру
3.2. Структурні елементи макро- та мікросистеми бухгалтерського обліку	На протязі семестру
3.3. Теорія та методологія в структурі системи бухгалтерського обліку	На протязі семестру
3.4. Біографія та науковий шлях Луки Пачолі, його вклад в науку про бухгалтерський облік	На протязі семестру
3.5. Виникнення та значення бухгалтерської символіки	На протязі семестру
3.6. Ломбардська школа бухгалтерського обліку (Франческо Вілла)	На протязі семестру
3.7. Тосканська школа (Франческо Марчі)	На протязі семестру
3.8. Венеціанська школа (Фабіо Беста)	На протязі семестру
3.9. Російська форма рахівництва Ф.В. Єзерського	На протязі семестру
3.10. Балансова теорія Московської школи бухгалтерського обліку	На протязі семестру
3.11. Внесок українського вченого економіста М.І. Туган-Барановського в розвиток економічної теорії та бухгалтерського обліку.	На протязі семестру
3.12. Розвиток теорії бухгалтерського обліку в ХХІ ст.	На протязі семестру
3.13. Професійне твердження як засіб регулювання бухгалтерського обліку. Формування нової професії.	На протязі семестру
3.14. Проблеми переходу України до міжнародних бухгалтерських стандартів	На протязі семестру

3.15. Сучасний ринок програмного забезпечення автоматизації облікових процедур.	На протязі семестру
3.16. Особливості форми ведення обліку, документування операцій, складання і подання фінансової звітності за континентальної моделі бухгалтерського обліку	На протязі семестру
3.17. Особливості форми ведення обліку, документування операцій, складання і подання фінансової звітності за англо-американської моделі бухгалтерського обліку	На протязі семестру
3.18. Особливості форми ведення обліку, документування операцій, складання і подання фінансової звітності за південноамериканської моделі бухгалтерського обліку	На протязі семестру
3.19. Особливості форми ведення обліку, документування операцій, складання і подання фінансової звітності за ісламської моделі бухгалтерського обліку	На протязі семестру
3.20. Особливості форми ведення обліку, документування операцій, складання і подання фінансової звітності за перехідної моделі бухгалтерського обліку	На протязі семестру
3.21. Особливості форми ведення обліку, документування операцій, складання і подання фінансової звітності за змішаної моделі бухгалтерського обліку	На протязі семестру
3.22. Особливості форми ведення обліку, документування операцій, складання і подання фінансової звітності за інтернаціональної моделі бухгалтерського обліку	На протязі семестру
3.23. Вплив регулятивних особливостей на утворення нових моделей бухгалтерського обліку	На протязі семестру
3.24. Напрями розвитку моделі національної системи бухгалтерського обліку в Україні	На протязі семестру
4. Модульна контрольна робота	На протязі семестру

Тематика рефератів та есе

Система бухгалтерського обліку та її елементи

1. Облік як функція управління
2. Облік як інформаційний процес
3. Облік як елемент культури суспільства
4. Основні етапи становлення і розвитку бухгалтерського обліку.
5. Поняття бухгалтерського обліку як науки.
6. Структура сучасного бухгалтерського обліку.
7. Історія розвитку бухгалтерського обліку Вавілону.
8. Особливості облікової системи Стародавнього Єгипту.
9. Історія розвитку бухгалтерського обліку в Персії.
10. Історія розвитку облікової системи Іудеї.
11. Зародження і розвиток бухгалтерського обліку Стародавньої Греції.
12. Роль Арістотеля у плануванні розподілу витрат та розмежування облікових і контрольних функцій.
13. Зародження і розвиток обліку в Стародавньому Римі.

14. Внесок вчених епохи Середньовіччя і часів Відродження у розвиток обліку господарської діяльності
15. Лука Пачолі та його трактат про рахунки та записи.
16. Розвиток прийомів і методів бухгалтерського обліку у середньовічній Німеччині.
17. Розвиток прийомів і методів бухгалтерського обліку у середньовічній Англії.
18. Зародження та розвиток Облікової системи у Стародавніх Індії та Китаї.
19. Перші друковані видання з бухгалтерського обліку
20. Внесок Іспанії у розвиток бухгалтерського обліку в XVI – XVII ст.
21. Наукова думка Англії і Франції та їх роль у розвитку бухгалтерського обліку.
22. Основні ідеї праці В. Петті “Трактат про податки та збори” і її значення у виникненні статистичного обліку.
23. Погляди відомих французьких економістів та вчених-бухгалтерів на науку про бухгалтерський облік та формування бухгалтера (П.Ж. Прудон, Р.П. Коффі, Ж.Г. Курсель-Сенель, Л. Сей, А. Гільбо, Е. П. Леоте).
24. Започаткування теорії балансоведення. Теорія Шера.
25. Сутність та зміст юридичного напрямку (Італійська школа).
26. Сутність та зміст економічного напрямку (Французська школа).
27. Розвиток староіталійської (венеціанської) форми обліку
28. Розвиток меморіально-касової (німецької) форми обліку
29. Розвиток багатожурнальної (французької) форми
30. Розвиток шахової форми обліку
31. Особливості процедурного напрямку в історії розвитку бухгалтерського обліку (Німецька школа).
32. Характеристика англо-американської школи (управлінський напрямок).
33. Розвиток бухгалтерського обліку в СРСР.
34. Історія розвитку бухгалтерського обліку Російської імперії.
35. Основні напрями бухгалтерської науки в Росії наприкінці XIX – на початку XX ст.
36. Періодизація розвитку обліку за Я.В. Соколовим
37. Розвиток російської школи (Систематичний напрямок).
38. Виникнення обліку як науки (XIX – XXст.).
39. Погляди вчених західної Європи на етапи розвитку бухгалтерського обліку
40. Пушкар М. С., Єзерський Ф.В., Чумаченко М.Г. про періодизацію обліку
41. Розвиток обліку княжого та литовсько-польського періоду на території України
42. Внесок українських вчених у розвиток облікової науки
43. Розвиток цивілізації та обліку на території України у період VII – VIII ст. н.е.
44. Облікова система та система оподаткування в Галицькому князівстві з кінця XIV ст.
45. Періодизація розвитку обліку в Україні у епоху соціалізму
46. Зародження та розвиток оцінки у бухгалтерському обліку
47. Зародження та розвиток калькулювання собівартості продукції.
48. Зародження та розвиток інвентаризації
49. Виникнення і етапи розвитку української облікової культури
50. Розвиток сучасних облікових теорій.
51. Етапи розвитку юридичного напрямку розвитку теорії подвійного відображення фактів господарської діяльності
52. Основний зміст наукових напрямків та шкіл в бухгалтерському обліку.
53. Класифікація рахунків, що розглядається різними авторами в епоху поширення подвійної бухгалтерії.
54. Розвиток форм рахівництва.
55. Виникнення та основні напрями теорії подвійного відображення фактів господарської діяльності.
56. Уніграфічний та диграфічний облік: характеристика та етапи розвитку.

57. Камеральна бухгалтерія: її роль у становленні бухгалтерського обліку.

Вимоги до оформлення рефератів

Реферати виконуються на аркушах білого паперу формату А4, які скріплюються та підписуються студентом за встановленою формою.

Обсяг реферату має бути не більше 10 сторінок машинописного тексту (інтервал 1,5).

При написанні реферату має бути використано не менше 10 літературних джерел, на які за текстом мають бути посилання.

Структура реферату:

- Титульний лист
- Зміст (з нумерацією сторінок)
- Вступ (актуальність теми)
- Основна частина (огляд літературних джерел, виклад основного змісту, постановка проблеми та розробка шляхів її вирішення)
- Висновок: сучасний стан висвітлення та погляди на висвітлення проблеми (питання)
- Список використаних літературних джерел
- Додатки (ілюстрований матеріал: таблиці, рисунки, схеми тощо)

Перелік тем, що виносяться на самостійне поглиблене вивчення дисципліни

До лекції 2:

1. Екскурс у історію країн Стародавнього Сходу та економічні передумови виникнення обліку в цих країнах.
2. Видатні вчені Античного світу та їх внесок в розвиток господарського обліку.
3. Початок Середньовіччя: історична довідка, економіка та господарський облік.

До лекції 3:

4. Біографія та науковий шлях Луки Пачолі, його вклад в науку про бухгалтерський облік.
5. Виникнення та значення бухгалтерської символіки.
6. Видатні Італійські вчені, що сприяли виникненню бухгалтерського обліку.

До лекції 4:

9. Ломбардська школа бухгалтерського обліку (Франческо Віл).
10. Тосканська школа (Франческо Марчі).
11. Венеціанська школа (Фавіо Беста).

До лекції 8:

12. Вплив монастирів на розвиток бухгалтерського обліку в Україні наприкінці XV ст.
13. Роль козацтва в економічному розвитку України та бухгалтерському обліку в XVII ст.
14. Передумови виникнення Київської Русі та внесок князя Олега у розвиток податкової системи.
15. Розвиток бухгалтерського обліку за часів Петра I.
16. Розвиток бухгалтерського обліку за часів Катерини II.
17. Розвиток теорії бухгалтерського обліку в XXI ст.
18. Професійне твердження як засіб регулювання бухгалтерського обліку. Формування нової професії.
19. Проблеми переходу України до міжнародних бухгалтерських стандартів.
20. Сучасний ринок програмного забезпечення автоматизації облікових процедур.
21. Бухгалтерські професійні спілки за розвитку науки.

5.2. Критерії оцінювання результатів виконання індивідуальних завдань для самостійної роботи

Денна форма навчання

Студенти виконують і захищають індивідуальні завдання самостійної роботи, що є вибілковими (0-20 балів).

Вибіркові об'єкти поточного контролю знань включають:

1. Виконання і захист розрахункових робіт (0-10 балів).
2. Підготовка рефератів, есе з аналізом публікацій (0-10 балів).
3. Переклад іншомовних текстів (для цілей науково-дослідної роботи) (0-10 балів).
4. Виконання завдань з поглибленого вивчення дисципліни (0-10 балів).
5. Робота на навчальних платформах у відкритих онлайнових курсах (0-10 балів).

Максимальна оцінка за кожне вибіркове завдання самостійної роботи – 10 балів.

Максимальна сума балів, яку можна набрати за виконані завдання самостійної роботи - 20 балів.

Студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі, можуть присуджуватися додаткові (заохочувальні) бали в діапазоні від 0 до 10 балів за кожне належним чином виконане завдання. При цьому їх кількість не повинна перевищувати 10 балів за семестр.

Заочна форма навчання

У міжсесійний період студенти виконують індивідуальні завдання вибіркового характеру. За вибірккові об'єкти студент отримує максимум **10 балів**.

Вибіркові об'єкти поточного контролю та їх оцінювання:

1. Виконання і захист розрахункових робіт – 0-10 балів.
2. Підготовка рефератів, есе з аналізом публікацій – 0-10 балів.
3. Переклад іншомовних текстів (для цілей науково-дослідної роботи) – 0-10 балів.
4. Виконання завдань з поглибленого вивчення дисципліни – 0-10 балів.
5. Робота на навчальних платформах у відкритих онлайнових курсах – 0-10 балів.

За вибірккові об'єкти студент отримує максимум 10 балів.

За власним бажанням студенти можуть брати участь у науково-дослідній роботі. Студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі, можуть присуджуватися додаткові (заохочувальні) бали в діапазоні від 0 до 10 балів за кожне належним чином виконане завдання. При цьому їх кількість не повинна перевищувати 10 балів за семестр.

Дистанційна форма навчання

Кожен студент для одержання необхідної кількості балів поточного контролю може вибрати вибірккові індивідуальні завдання самостійної роботи за загальною кількістю оцінювання не вище 10 балів.

Вибіркові об'єкти поточного контролю та їх оцінювання:

1. Виконання і захист розрахункових робіт – 0-10 балів.
2. Підготовка рефератів, есе з аналізом публікацій – 0-10 балів.
3. Переклад іншомовних текстів (для цілей науково-дослідної роботи) – 0-10 балів.
4. Виконання завдань з поглибленого вивчення дисципліни – 0-10 балів.
5. Робота на навчальних платформах у відкритих онлайнових курсах – 0-10 балів.

За вибірккові об'єкти студент отримує максимум 10 балів.

За власним бажанням студенти можуть брати участь у науково-дослідній роботі. Студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі, можуть присуджуватися додаткові (заохочувальні) бали в діапазоні від 0 до 10 балів за кожне належним чином виконане завдання. При цьому їх кількість не повинна перевищувати 10 балів за семестр.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

6.1. Основна література

1. Історія економічних вчень: Підручник /Л.Я. Корнійчук, Н.О. Титаренко, А.М. Поручник та ін.; За ред. Л.Я. Корнійчука, Н.О. Титаренко.— К.: КНЕУ, 2001. — 564 с.
2. Лановик Б.Д. та ін. Історія господарства: Україна і світ: Підручник. —К.: Вища шк., 1995. — 480 с.
3. Лучко М.Р., Остап'юк М.Я. Історія обліку: світ та Україна, погляд крізь роки. — Т.: Зорепад, 1998. — 151 с.
4. Остап'юк М.Я., Лучко М.Р., Даньків Й.Я. Історія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. - К.: Знання, 2005. — 276 с.
5. Остап'юк М.Я., Лучко М.Р., Даньків Й.Я. Історія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. - К.: Знання, 2005.
6. Пушкар М.С., Гавришко Н.В., Романів Р.В. Історія обліку та контролю господарської діяльності. Навч. посібник. — Тернопіль: Карт-бланш, 2003. — 223 с.
7. Шигун М.М. Розвиток моделювання системи бухгалтерського обліку: теорія і методологія. Монографія. — Житомир: ЖДТУ, 2009. — 632 с.
8. Шигун М.М. Моделювання в наукових публікаціях з бухгалтерського обліку / М.М. Шигун // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. Збірник наукових праць. Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2009. — Вип. 24. — с. 394. — С. 301-314
9. Шигун М.М. Моделювання елементів організації бухгалтерського обліку / М.М. Шигун // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Економічні науки. Житомир: ЖДТУ, 2009. — № 4 (50) — 284 с. — С. 188-190
10. Шигун М.М. Підходи і способи моделювання системи бухгалтерського обліку / М.М. Шигун // Збірник наукових праць / За редакцією доктора с.-г. наук, професора, академіка АН ВШ України, заслуженого діяча науки і техніки України, ректора університету (голова) М.І. Бахмата. - Кам'янець-Подільський, 2009. — 744 с. — С. 322-326.
11. Шигун М.М. Принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності: семантика понять і змісту / М.М. Шигун // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Економічні науки. Житомир: ЖДТУ, 2009. — № 3 (49) — 284 с. — С. 199-203
12. Шигун М.М. Регулятивні аспекти стандартизації бухгалтерського обліку/ М.М. Шигун // Вісник соціально-економічних досліджень. Одес. держ. екон. ун-т; Редкол.: проф. Зверяков М.І., проф. Ковальов А.І., проф. Буркинський Б.В., проф. Максимова В.Ф., Редькін О.С. та ін. — Одеса: ОДЕУ, 2009. — Вип. 36. — 360 с. — С. 210-216
13. Шигун М.М. Стандартизація бухгалтерського обліку в системі прийняття управлінських рішень/ М.М. Шигун // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Економічні науки. Житомир: ЖДТУ, 2009. — № 2 (48) — 244 с. — С. 133-137
14. Шигун М.М. Стандартизація в процесах облікового моделювання / М.М. Шигун // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. Хмельницький: ХНУ, 2009. — № 2. — Т. 2 (130). — 206 с. — С. 87-92
15. Шигун М.М. Функції облікового моделювання / М.М. Шигун // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. / Відп. за вип. д.е.н., проф. І.П. Житна. Частина 1. — Луганськ, 2009. — № 7 (137) — С. 232-239

6.2. Додаткова література

1. Антонова М.В. Лука Пачоли и двойная запись в Италии// Бухгалтерський учет. — 1994. - № 10. — С. 50-52
2. Бетге Йорг Балансоведение // Пер. с нем.; научн. ред.. В.Д. Новодворский. — Бухгалтерський учет, 2000. — 454 с.
3. Гальперин Я.Н., Кипарисов Н.А., Леонтьев Н.А. Курс теории бухгалтерского учета. — 1945. — 318 с.

4. Губачова О.М. Становлення бухгалтерського обліку як наслідок розвитку цивілізації // Світ бухгалтерського обліку. - 1998. - № 11. - С. 75-80.
5. Гундоров С.О. Развитие аналитического учета // Бухгалтерский учет. – 1992. - №7. – С. 31-32.
6. Даниленко А. Бухгалтерия в средние века // Світ бухгалтерського обліку. – 1997. – № 3. – С. 79-80.
7. Даниленко А. Бухгалтерский учет в XVI-XVII веках // Світ бухгалтерського обліку. – 1997. - № 4. – С. 77-80.
8. Зевайкина А.Н. История развития аудита // Аудитор. – 2002. - №11.- С. 26-32.
9. Історія української культури / За заг. ред. І. Крип'якевича. — Л.: Видання І. Тиктора, 1937. — 718 с.
10. 12. Пушкар М.С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти): Монографія. – Тернопіль: Економічна думка, 1999. – с.90-91.
13. Сопко В.В. Бухгалтерський облік – засади побудови. // Наукові праці Кіровоградського держ. техн. ун-ту: Економічні науки. Вип. 3. – Кіровоград: КДТУ, 2002. – С. 8-20.
- 15.Ткаченко Л. Особливості оцінки основних засобів: історія і сучасність // Бухгалтерський облік і аудит. - 2006. - № 10. - С. 11-18